

STANOWISKO NR 6/2024
WOJEWÓDZKIEJ RADY DIALOGU SPOŁECZNEGO
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

z dnia 29 października 2024 r.

**w sprawie pilnych rozwiązań poprawiających sytuację sieci sektora ciepłowniczego
w województwie lubelskim oraz w całej Polsce**

W związku z wpływieniem pisma od Megatem EC-Lublin oraz zauważając problemy sektora ciepłowniczego w województwie lubelskim, Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego, po przeanalizowaniu stanowiska WRDS w Katowicach nr 37/4/2024 z dnia 23 lipca 2024 r., wyraża poparcie dla podjętych w nim postulatów dotyczących sytuacji sektora ciepłowniczego, dostosowując je do lokalnych warunków i potrzeb.

WRDS WL zauważa, że problemy natury prawnej i ekonomicznej dotyczące sektora ciepłowniczego w województwie śląskim występują również w województwie lubelskim, gdzie wiele zakładów, w tym Megatem EC-Lublin, zmagają się z rosnącymi kosztami produkcji oraz brakiem odpowiednich regulacji wspierających inwestycje w technologii ograniczające emisję CO₂. Megatem EC-Lublin, będąc jednym z kluczowych podmiotów ciepłowniczych w regionie, zwrócił się do Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z prośbą o wsparcie i wyrażenie poparcia dla stanowiska WRDS Katowice. Firma wskazała na problemy związane z rosnącymi kosztami uprawnień do emisji CO₂ oraz brakiem wystarczającego pokrycia kosztów produkcji w obowiązujących taryfach, co bezpośrednio zagraża jej stabilności finansowej. W związku WRDS WL wnioskuje o podjęcie następujących działań, uwzględniając potrzebę współpracy z rządem i odpowiednimi instytucjami w celu wypracowania rozwiązań, które będą możliwe do wdrożenia przy wsparciu administracji publicznej. **Działania te mają na celu kompleksowe podejście do problemów sektora ciepłowniczego, uwzględniając zarówno potrzeby przedsiębiorstw, jak i dobro odbiorców końcowych:**

- 1. Rozwój technologii ograniczających emisję CO₂.** Wprowadzenie inwestycji oraz programów rozwojowych mających na celu wsparcie nowych technologii, w tym wychwytywania i magazynowania dwutlenku węgla (CCS), z wykorzystaniem środków unijnych i krajowych. Działania te mają na celu ograniczenie emisji przy jednoczesnym dalszym wykorzystywaniu paliw kopalnych, co jest niezbędne dla zachowania bezpieczeństwa energetycznego.
- 2. Zmiany legislacyjne wspierające transformację sektora ciepłowniczego.** Dokonanie zmian w przepisach prawa, które umożliwią całkowite zawieszenie opłat za emisję CO₂ poprzez wdrożenie proekologicznych technologii. Proponowane zmiany powinny uwzględniać specyfikę polskiego sektora ciepłowniczego oraz dążyć do zrównoważonego rozwoju, w zgodzie z polityką klimatyczną kraju.

- 3. Zmiany w zakresie przypisów regulujących sposób karania podmiotów.** Dokonanie pilnych zmian w prawie dotyczącym nakładania kar na przedsiębiorstwa, które nie dokonały rozliczenia uprawnień do emisji w ustalonych terminie, tak aby organ administracyjny nakładający karę mógł stosować w tym zakresie odpowiednie dyrektywy wymiaru administracji kary pieniężnej (jak choćby art. 189 d k.p.a.), tak aby zapewnić przestrzeganie wynikającej zarówno z Konstytucji RP, jak i prawa europejskiego zasady proporcjonalności.
- 4. Ulgi finansowe dla inwestycji proekologicznych.** Wprowadzenie regulacji pozwalających na odliczenie kosztów inwestycji w instalacje ograniczające emisję CO₂ od opłat za emisję. Takie rozwiązanie przyczyni się do podtrzymania konkurencyjności polskiego ciepłownictwa oraz zwiększy motywację przedsiębiorstw do inwestowania w technologie proekologiczne.
- 5. Racjonalizacja systemu taryfowego.** Konieczna jest zmiana systemu ustalania i zatwierdzania taryf za ciepło, aby zapewnić pokrycie rzeczywistych kosztów produkcji, szczególnie dla firm działających w kogeneracji, czyli jednoczesnego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła. System ten powinien być skonstruowany tak, aby wspierać stabilność sektora ciepłowniczego, a jednocześnie chronić odbiorców przed nadmiernymi podwyżkami cen, co może negatywnie wpływać na gospodarstwa domowe.
- 6. Działania osłonowe dla odbiorców ciepła.** Należy wprowadzić programy osłonowe, które będą chronić odbiorców ciepła przed skutkami wzrostu cen, ze szczególnym uwzględnieniem grup najbardziej narażonych na ubóstwo energetyczne. Wsparcie powinno obejmować różne formy pomocy, w tym dotacje celowe oraz ulgowe taryfy dla gospodarstw domowych o niskich dochodach.
- 7. Usprawnienie procedur administracyjnych.** Określenie maksymalnego czasu trwania postępowań dotyczących zatwierdzania taryf przez Urząd Regulacji Energetyki (URE) jest niezbędne, aby proces ten mógł odpowiadać na dynamiczne zmiany zachodzące na rynku energii. Zapewnienie sprawnego działania URE pozwoli na stabilizację sektora ciepłowniczego, przy jednoczesnym uwzględnieniu interesów zarówno producentów, jak i konsumentów.
- 8. Wsparcie innowacyjnych technologii w ciepłownictwie.** Należy wprowadzić wsparcie dla technologii takich jak Power to Heat oraz pomp ciepła, poprzez rozszerzenie dostępnych programów wsparcia na budowę i modernizację instalacji elektrodowych oraz innych rozwiązań wykorzystujących energię odnawialną. Rozwój tych technologii przyczyni się do zwiększenia efektywności energetycznej i bezpieczeństwa dostaw ciepła.
- 9. Programy dofinansowania inwestycji w infrastrukturę odbiorczą.** Wdrożenie kompleksowego programu dofinansowania budowy wewnętrznych instalacji odbiorczych dla gmin, spółdzielni, wspólnot mieszkaniowych oraz odbiorców indywidualnych. Program ten powinien być ukierunkowany na przyłączenie budynków do sieci ciepłowniczej, co jest kluczowe z punktu widzenia efektywności energetycznej oraz realizacji celów polityki klimatycznej.
- 10. Wspieranie efektywności energetycznej poprzez modernizację infrastruktury.** Należy stworzyć programy wsparcia finansowego na modernizację istniejących instalacji ciepłowniczych w kierunku zwiększenia ich efektywności energetycznej, co pozwoli na zmniejszenie zużycia paliw kopalnych oraz obniżenie emisji CO₂.

11. Promowanie odnawialnych źródeł energii w ciepłownictwie. Rząd powinien rozważyć wprowadzenie regulacji, które zachęcą do wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) w produkcji ciepła. Takie działania mogą obejmować preferencje taryfowe dla przedsiębiorstw korzystających z OZE oraz wsparcie finansowe na instalację technologii takich jak biomasa, geotermia czy energia słoneczna.

WRDS WL podkreśla, że wprowadzenie powyższych rozwiązań jest kluczowe dla stabilności sektora ciepłowniczego w województwie lubelskim oraz zapewnienia jego długofalowego rozwoju. **Ważne jest, aby działania te były prowadzone w ścisłej współpracy z administracją publiczną oraz sektorem prywatnym, co pozwoli na wypracowanie skutecznych, kompromisowych rozwiązań, które będą odpowiadać na potrzeby zarówno przedsiębiorstw, jak i odbiorców końcowych.**

Stanowisko zostało przyjęte przez wszystkie strony WRDS WL. Podpis w imieniu stron złożyła Wiceprzewodnicząca Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego.

WICEPRZEWODNICZĄCA
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
Województwa Lubelskiego

Wiesława Janczak

Otrzymują:

- Prezes Rady Ministrów
- Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
- Główny Inspektor Ochrony Środowiska
- Wojewoda Lubelski
- Lubelski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Lublinie